

Vieraslajijätteen käsittelyyn julkaistu uusi ohjeistus

Tausta

Vieraslajit ovat kasvava ympäristöongelma, joten niiden torjumiseen ja leviämisen ehkäisyyn pitää tarttua nyt. Haitallisilla vieraslajeilla on merkittäviä kielteisiä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemien toimivuuteen. Luontovaikutusten lisäksi vieraslajien aiheuttamat taloudelliset haitat ovat maailman laajuisesti satoja miljardeja dollareita vuodessa. On erittäin tärkeää, että haitallisten lajien levittäytyminen estetään etupainotteisesti heti kun laji havaitaan. Etenkin vieraskasvilajien hävittämisessä kunnat ovat merkittävässä roolissa sekä suurina maaomistajina, että jätteenkäsittelyn järjestäjinä.

Vieraslajijätteen käsittely jätehuollossa

Jätelain jäteasetuksessa vieraslajijätteelle ei ole määritelty omaa jätejätettä. Suurelta osin tästä syystä jätehuollon vieraslajijätteen vastaanottoon ja käsittelyyn liittyvät käytännöt vaihtelevat suuresti eri alueilla ja toimijoilla. Tämä on aiheuttanut epäselvyyttä niin jätteen tuottajille, vastaanottajille kuin viranomaisillekin. Vieraslajijätettä vastaanottava jätehuoltoverkosto ei ole tällä hetkellä riittävän kattava ja vieraslajijätettä joudutaan hävittämään epäasianmukaisesti, jolloin leviämiskatku on ilmeinen. Tilanne on haasteellinen, koska maaomistaja on veloitettu hävittämään haitallinen vieraskasvilaji kiinteistöltään. Syntyvälle jätteelle ei välttämättä löydy paikkaa, jossa sen voisi lain edellyttämällä tavalla hävittää.

Kainuun ELY-keskuksen tilaama ja Sitowise Oy:n laatima ohje tarjoaa kunnille ja muille jätteenkäsittelytoimijoille selkeät toimintaohjeet vieraslajikasvijätteen hallintaan ympäristöluvanvaraisilla vastaanottopaikoilla. Ohjeistus on laadittu vieraslajikasvijätteen käsittelyn kehittämiseksi sekä leviämiskatkuja pienentäen ja varmistamalla, että jätteen vastaanotto ja käsittely tapahtuvat ympäristöystävällisesti ja lainmukaisesti. Se auttaa kuntia ja jätteen vastaanottajia toimimaan johdonmukaisesti vieraslajikasvijätteen hallinnassa. Ohjeistuksessa annetaan myös suosituksia lupamuutosprosessiin, mikäli nykyisessä jätteenkäsittelylaitoksen nykyisessä ympäristöluvassa ei ole mainittu vieraslajeja. Lupamuutoksessa jätteen vastaanottajan tulee esittää suunnitelman vieraslajikasvijätteen vastaanottamisen seurannasta, vieraslajikasvijätteen käsittelymenetelmistä, vieraslajikasvin itämisen seurannasta ja kasvien torjunnasta. Vastaanotettavan jätteen määrästä riippuen muutoshakemus toimitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tai aluehallintovirastoon.

Toimenpiteet jätteen vastaanottajille:

1. Tarkista, onko vieraslajikasvijätteen vastaanotto sallittu jätteenkäsittelylaitoksen ympäristöluvassa.
2. Mikäli on tarvetta, hae lupamuutosta vieraslajikasvijätteen vastaanottoon.
3. Varmista, että vieraslajikasvijäte käsitellään ohjeistuksen mukaisesti turvallisesti ja leviämiskatku minimoiden.

4. Järjestä henkilöstölle koulutusta vieraslajien tunnistamisesta ja käsittelystä

Vieraskasvilajien torjunnassa ajoitus, käytettävät menetelmät ja jätteenkäsittely ovat osa-alueita, joiden kaikkien tulee toimia, jotta hyviä tuloksia saavutetaan! Tutustu ohjeeseen täällä: <https://vieras-cms.laji.fi/wp-content/uploads/2025/02/Vieraslajikasvijatteen-vastaanotto-ohje-liitteineen-31.1.2025.pdf>